

GAZDASÁGI LAPOK

15. szám

Megjelenik minden vasárnap

1907. Május 6.

VIZMENTES PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!



VITORLAVÁSZON-PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCA 3. SZÁM.

GABONA ZSÁKOK

VIZMENTES SÁTRAK, KÖPENYEK, LÓTAKARÓK, VEDEK, TÖMLŐK.



EGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁR-
LEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Szuperfoszfátot,

= Stassfurti kainitot, =

Stassfurti kálitrágyasót

40% káli tartalommal, továbbá mindenemű egyéb

műtrágyafélét

azonkívül **rézgáliczot** (98-99%) elismert kítűnő minőségben legolcsóbban szállít a

HUNGARIA műtrágya-, kén- és vegyipar-részvénytársaság
Budapest, V., Fürdő-utca 8. szám.

A szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

ajánl évek óta legjobban bevált és a külföldivel legalább is egyenlő minőségű

manila-kévekötőfonalat aratógépekhez

mint egyedüli hazai gyártmányt kg.-ként oca. 360 méter hosszban, métermázsanként 125 korona árban bármely szükségleti állomásra bérmentve szállítva. Ajánl továbbá már évek óta legjobban bevált **gözeke-sodronykötelet, gazdasági kötélfúrát, valódi kenderzsákokat, fapeczkes kévekötőt stb.**

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakliszt

es illag védjeggyel

belyesen alkalmazva, minlegolcsóbb foszforsavas műmunkákkal és áraján-



den növénynek legjobb és trágyája, Kivánára szaklaltal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrassy-út 49.

Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

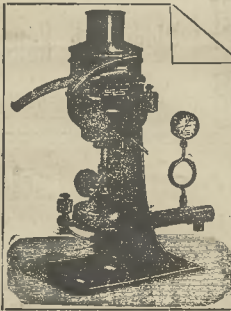
Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Minden zsák ólomzárall és tartalomjelzéssel van ellátva.

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca 11.



Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

40-2000 ltr óránkénti munkabírással. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása. Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6-8. sz.



Elvállal: Központi, víz-, lég- és gőz-utások, légszusz- és vízvezeték- és csatornázások, szellőztető- és csatlakozások, szilvartűk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert széklerőkeztetést, cizáló készletek készítését, várokok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem- és mérlegnyelvek gyorsan készítenek.

Legjobb minőségű kőgyagy-csővek raktáron.

Heucke A. Hausneindorfni gözeke-gyár kitűnő rendszerű **gözeke-készleteit**

szállítja a magyarországi vezérképviselőt:

Komárom-vidéki takarékpénztár r.-t. Komáromban.

GAZDASÁGI LAPOK

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

Alapította KORIMICS LÁSZLÓ
1848-ban.

VÉZÉRELV: Hozzunk mező gazdaságunkba helyre arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évr.	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.
Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen melléklétel.
A lap szellemi részét illető költségeknek a szerkesztőséghez, az előfizetést és hirdetést illető pénzek a kiadóhivatalhoz csatolandók.

HIRDETÉSEKET
a lap kiadóhivatala veszel fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletet jutányos ártan fogadunk el.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — Y.	339
Tárcza. Varsányi parézslátnak. — Agh Endre.	340
Még mindig csak a családörvényjavaslatról. — Mihály Gyula.	340
A honmegyei gazdasági egyesület véleménye a gazda és a gazdasági család közötti jogviszony szabályozásáról azelőtt törvényjavaslattól.	340
A honmegyei gazdasági egyesület körülből a kivételről általános javaslat.	342
Melazsárvendég.	342
A japán kolera. — Szarvas Imre.	343
Könyviszmérés.	344
Az szőlő szőlőmennyiségének megmérésére és értékelésére felhívás a déli vidékekre.	344
Kérdések és feleletek.	344
Kérdések: Az Angora nyul szaporodása. H. J. — Tes-tőjés szállás és élelmiszer. V. Z. — Gyenge borsok szaporodása. P. Z. — A Burman and Sons juhnyírógép használatára. Sándori Ferenc.	
Feleletek: Borsok tovaszedése ellen mit kell tenni. Dr. K. G. — A Yohimbium növényi alkotórak. Buzi Géza Péter. — Mitől betegeskednek soványok? Lyejstajn. Dr. Kukuljovic József. — Bargonja tavaszal mint tehénalkarmány. F. Z.	
Hírek.	345

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — Az árak hullámzása. — Az őrlési forgalom visszaállítása készül. — A német söráru és takarmányárpa vám. — Miért elviselhetlen a családörvényjavaslat a belterjes gazdaságokra?)

Furcsa világot élünk, minden májusban még futni kell. Megkezdettük szeptemberben és abbahagyjuk ??? Hogy ilyen hónapok mellett midőn a napi hőmérséklet árnyékban 8 fok Reaumurral nem tud fölébb emelkedni, a tenyésztés még mindig alszik, azon nincs mit csodálkozni. Aztán ehhez járultak a hideg esők, a melyek a gazdákat tehetetlenségre kárhoztatták. Krumpi, kukorica kevés helyen van elvetve. Nem is szabad most már csak korai fajtákat ültetni, mert felő, hogy a cseleik meg nem érnek. A hideg esők nyomában az ország nagy részében föllépett a buza-roszda, — a lehető legkellemetlenebb vendége a gazdáknak.

De hogy miként állanak a vetések ország-szerte arra nézve tájékoztatást szolgáltatnak az itt közölt jelentések, melyek az ország különféle részeiből beérkeztek:

Szombathely. Az őszi vetések gyengültek. A téli erős fagy sok kárt okozott. A búzának és rozsnak mintegy 20—25 százalékát kiszántolták. A tavasziak szépek a répatetés és burgonyarakas befejezetett. A répa jól ki is kelt. **Győr.** Úgy az őszi, mint a tavaszi vetések állása kielégítő. **Sopron.** Az őszi vetések gyen-

gék, helyenként kiszántották. Jó idő szükséges lenne. **Székesfehérvár.** A rosz idő következtében a vetések visszafeljönek. A vetések egyáltalán sokkal visszamaradottabbak, mint más években ilyenkor. **Dombóvár.** Az uradalmak vetései meglehetősek, mintegy 10—15 százalék egérről mutatkozik. A polgárok a rovarkár miatt sok őszi vetést kiszántanak. A tavasziak szépek. A szőlő a hideg miatt sokat szenvedett. **Zalaegerszeg.** Úgy az őszi, mint a tavaszi vetések kielégítő. Még napos idő kívánatos lenne. **Pécs.** A vetések az egérről eltekintve, elég jónak mondhatók. Az utóbbi időben a buza erősen vorósodik. A tavaszi vetések a kedvezőtlen időjárás miatt még befejezve nincsenek. **Zágráb.** A kedvezőtlen idő úgy az őszi, mint a tavaszi vetésekre rossz hatással volt. Jó idő sokat segíthet. **Eszék.** A téli fagy miatt a vetéseknek mintegy 30 százalékát ki kellett szántani. A megmaradt vetéseknek a zord időjárás sokat árt. **Mohács.** A nehezebb talajokon mintegy 25—30% búzát kiszántottak a gazdák. **Szinok.** A nedves időjárás az utóbbi napokban sokat ártott; jó időjárással azonban még közepes termés várható. **Püspökhatány.** A vetésekben a drótféreg sok kárt okoz a félé, hogy a termés nagy részét megsemmisíti. **Nagyvárad.** A gyökérröghadás és növénykárók a búzákat meglelik. Az alkalmazott időjárás a bajokat még csak növeli. **Gyula.** A futrinka és drótféreg a vetéseket erősen megtámadta. 40—60 százalékát kiszántás lesz eszközözendő. A vetések gyökérzetét a téli fagy erősen megrongálta. **Órosháza.** A téli fagy által elgyötört őszi vetések sehogyan sem tudnak előremenni. A satnya vetésekben a rovarok is igen nagy károkat okoznak a félé, hogy a vetések egészen megsemmisülnek. **Szeged.** A buzavetések nem akarnak fejlődni. Körülbelül egy hét óta a drótféreg és más rovarok a vetést erősen pusztítják. Jó idő egyetlen szükséges lenne. **Szabadka.** Az őszi vetések az utóbbi időben erősen visszafeljöttek. Tetemes rovarkárók észlelhetők. **Újvidék.** A gazdák erősen panaszkodnak a félének, ha a rovarok tovább is ilyen mértékben pusztítanak, úgy vetés egyáltalában nem marad. **Csurgó.** A vetések április második felében meglehetősen fejlődtek. Az utóbbi napokban azonban erősen visszaesést mutatnak, különösen a búzák, valószínűleg a hideg időjárás következtében megvörösödtek. A bajokat pontosan csak az esőzések megszüntével lehet megállapítani. **Ruma.** Az őszi vetések 90%százalékát kiszántották. A gazdák attól tartanak, hogy nemcsak szemtermésük, de szalmájuk sem lesz. **Léva.** A vetések na-

gyon ritkák, elmaradtak, a rozsdá föllépett bennök. **Ipolyvás.** Hontmegyében az őszi vetések nagyon hitványak, ritkák, elmaradtak és már rozsdásodnak.

Szép kis bokréfát lehet összekötni a mindentéle károkból! Az a remény, hogy egy jó május még sokat helyrehozhat, sajnos tulzolt. Sokat helyrehozhat, de drótféreg, rozsdát kifagyást, egérről már a legjobb május sem képes helyrehozni.

Franciaország kivételével, a hol díszeseknek a vetések jó állásával egész Európában ilyenek az állapotok. Ez idezte elő az április végi rohamos áremelkedést, buza, rozs és főleg zabban. Április utolsó napjaiban a buza ára nálunk is fölmúlt a 9 frtot, és erre megmozdult a vidék. A gazdák beerve 1—4 élt fölrintos emelkedéssel, majdnem mind eladták búzájukat a mit abból is gyantitunk, mert alig láttunk vasuti állomást, a melyre szekereken búzát ne szállítottak volna. Nem kis mennyiség került így a piacokra, de azért nem kell elfeledni, hogy a monarchának új búzáig még mintegy 23—24 millió métermáza buza és rozsa van szükséges. S meg van-e ez? Az a kérdés. De akár van meg, akár nincs, a jövő buza kampagnében a mi közös vámtérfelünk is belép a vámmal védett országok közé, s hogy ennek az áralakulásra hatása nem fog elmaradni az nagyon valószínű. Ez időszorint a dolog úgy van, hogy a külföldi buzaáremelkedés mértékeig emelkedett a mi búzánk ára is. Németországban a Sheriff-búzákat 12 frton jegyezték. Ehhez képest a mi Tiszavidéki jó búzákat 13 frt 50 krért kellett volna jegyezni. A vetések állása ma olyan, hogy örülhetünk ha egy endes termésnek fölé fogjuk behordhatni. Ebből pedig önkény következik az, hogy a buza árának a 6 korona 30 fillár vámtérfelrel kell emelkednie, tehát még messze vagyunk a kialakulható ártartórtól.

Kelletnél többet beszélnek még mindig az őrlési forgalomról. A nagy malomiparosok már is biztosra veszik, hogy megkapják, — sőt már számolnak vele. Úgy látszik, hogy a Laehne Hugó gázosan indítvány nem volt a levegőből kapott, — hogy háttérben erős mozgató körök állanak. Ösmerjük tervét. Engedélyezzenek behozhatl jegyekkel 130 kg. behozott búzáért 100 kg. liszt kivitel. A dolog ártatlanul látszik, — valószággal azonban a nagy malomipart abba a helyzetbe hozza, hogy midőn a nullás lisztet kiviszi a vámkülföldre, — a durva lisztetkel a magyar

Most jelent meg

tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk,

amelyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők jutányos árai fel vannak tüntetve.

Kiváratra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.



Ára darabonként 42.— korona.

vidéki piacokra veti magát és úgy a kis malomipart, mint a gazdákat a buzaárak le-
verésével megromítja. Úgy látszik, hogy Szer-
bia és Romániának [akarnak kedvezni és a
6] korona 30 filléres minimális buzavámot
nullifláni. Hogy gróf Károlyi Sándorunk a
szeméit behunyta, egész bátran mernek elő-
jönni a tervvel, mert a gazdák szervezetei
nem működnek vezer hiányában. A magyar
gazdák egyedül reménye az, hogy az osztrák
parlamentnek meg marad agrarius
többségü jellege. Ha ez így lesz, akkor meg
vagyunk mentve, ellenkező esetben kíván-
dórolni!

Roesicke, a német konzervatívok vezér-
főria azt az indítványt tette a berlini parla-
mentben, hogy a takarmányárakat, melyek
a német határon áthoznak, denaturálják,
— vagyis darálják meg. El fogja-e fogadni
ezen indítványt a német kormány vagy nem,
azt még nem tudjuk, — de annyi tény, hogy
úgy a német birodalmi gazdáknak, mint az
osztrák és magyar sörápatermelőknél nagy
sérlem a, hogy a takarmányárát 1-3 márka
vámval, a sörárát 4 márka vámval vihették
be. A dolog egyszerű. A takarmányárából is
sört főznek. Mult évi március 9-étől novem-
ber 1-ig 1033 millió q takarmány és 425
millió q sörárát vittek be. Utóbbi tőlünk,
előbbit Oroszországból. Persze Oroszorszá-
gnak kedvez Németország a szövetséges, a mi
bőrünkre.

A cselédtervényjavaslat átment már egy
néhány retortán, és még esnyább lett mint
volt. A szocialisták mindenitl győztek, — a
gazdák mindenitl vesztek. Az alföldi nagy
uradalmak könnyű szerrel veszik a törvény-
javaslatot, a mit egy felvidéki magyar intenziv
uradalom igazgatója ekként fejtett meg.
»Az alföldi költerjes uradalmakban 1000 holdra
10 cselédet alkalmaznak. A felvidéken 50-ét.
Másképp érzi tehát a felvidéki, mint az alvidéki
a törvényjavaslat terheit. S ezt nem látják be!

Még mindég csak a cselédtervényjavas- latról.

Addig, a míg a javaslat törvényné
vált, mindég nem késő, és nem elég a véle-
való foglalkozás; ha ugyan a gazdatisz-
adalom állásfoglalásának egyáltalában lehet
valami haszna és eredménye; a mit eddig

sajnos, nem igen tapasztaltunk, mert a sok
megszivlelendő figyelemre, oda fenn a
minisztériumban, valamint a képviselő gaz-
datársak között is, ezeidig nem sokat hede-
ritettek. Erős a gyanum, mert tudni, igaz,
nem tudom, hogy a minisztériumban, vala-
mint a képviselő urak is, legalább is egy
igen nagy kontingensük, tisztelet a kivéte-
leknek, nem veszi magának azt a fáradsá-
got, hogy a gazdasági lapokban mejelent
cikkeket elolvassák. Mégis nem mondom le
a reményről, hogy akad, a ki az általam
alább közlendő eszmét elolvassa és annak
alkalom adtán érvényt is szerez.

A mi a javaslatot illeti, tudjuk mindnyá-
jan, hogy ránk csak terhek rő, előnyöket
nem biztosít, és még a legszélsőbb szocia-
lista sem állíthatja lelkiismeretesen, hogy
kedvez. De ha minekünk nem kedvez, talán
mégis figyelemmel lehetne marháinkra; és
a bánásmódot azokkal szabatosabban kö-
rülírhatná. Véleményem szerint gorbma
bánásmód a marhával nem lesz korlátozva
azzal, a mit Szilassy ur a bizottságban ja-
vasolt, hogy azonnali elbocsátást vonhat
maga után. Tudjuk mindnyájan, hogy ezzel
a cseléd ma már semmit nem törődik, ez
nem büntetés neki, hanem fogyer a kezé-
ben; télen meg lesz majd úgy, a hogy, ta-
vasszal elkezdi útni-vernü a marhát, addig
míg a gazdát fel nem ingereli a superla-
tivusig, s egy szép alkalommal kénytelen
lesz őt elkergetni; s akkor a markába ne-
vet, hiszen csak ezt akarta. Én a dolgot
sokkal egyszerűben, és hitem szerint cselé-
szerűben is gondolnám megoldhatónak.
Véleményem szerint, a törvényben egy kü-
lön paragrafus alatt kellene a cselédet
figyelemelni, hogy a gorbma bánásmód
marhával szigoruan tilták. Az ezen para-
grafus ellen vétő cselédet azután nem pénz
vagy szabadság veszteséssel gondolnám bü-
ntetni, s az azonnali, felmondás nélküli el-
küldést is, csak a legvégső esetre tartanám
fennt, hanem a cselédöknyben kellene egy
rovatot beállítani, a melyben a cselédnek
a bánásmódja marhával, volna osztályozandó,
a mely osztályozás nem csak joga, de köte-
lessége is lenne a gazdának. Ezt a cseléd
tudva, mindenesetre törőztetné magát, nem
szádná és verné az állapot, a legtöbb eset-
ben csupa szélszélyből, sőt ha magáról me-
gfelekedne, első sorban jobb érzésű társai
figyelemzetnek annak következményére. De
maga a gazda is ilyet látva, szelid fenyi-

tékképpen alkalmazhatná a figyelemzetést,
hogy »megálj lump, bejegyzem a könyvedbe.«
A cselédet a könyvében történt ezen me-
jegyzés, nem akadályozná az elszegedésben,
mert nem a könyvével, hanem a szolgálati
bizonyítványával szegődik el, a hol ezen
osztályozás mellettől volna, új gazdájá
pedig csak akkor tudná meg, hogy milyen
jó madarat fogott, mikor a könyvét átadná,
tehát szolgálatba lépése után.

Ekkor meginthein, figyelemzetethető,
hogy iparkodjék ezen rossz tulajdonságról
leszokni, hogy a legközelebbi változásokor
ez a könyvével ne szerepeljen. Ha mégis a
figyelemzetés nem használna, úgy jogot
adnék a gazdának, hogy ilyen visszaesés
megtörölése végett a cselédnek ezen hibáját
már a bizonyítványában is megemlíthesse.
Ezt azonban nem gondolnám a gazdának
kötelességévé lenni.

Hitem szerint nagyon sok pökhendi ne-
dés és szélszélyes cselédet lehetne így a
jó utra terelni és néhány év leforgása alatt
hasznavehető emberré kinevelni. Különösen
a fiataljait.

Mihály Gyula.

A hontmegyei gazdasági egyesület véle- mánya a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvényjavaslatról.

Benyújtott tehát immár a képviselőhá-
hoz az a törvényjavaslat, mely törvényné
válva, a gazda és a cseléd közötti jogviszonyt
lesz hivatva szabályozni, s a közöttük megrom-
lott jó viszonyt volna hivatva helyreállítani.
S melynek előkészítése körül a földmivelsé-
ügyi miniszter tagadhatatlanul oly körülte-
kintéssel egyezkedett eljárni, hogy ha azok, a
kik e javaslatra vonatkozó észrevételeik meg-
tételre felhivatottak, mind oly behatólag fog-
lalkoztak volna vele. — s meg nem tévesztve
a most divatos szociális irányzatok által, he-
lyes gyakorlati érzékkel mind oly tartózkodás
nélkül nyilatkoznak, mint azt a nemes inten-
tívó miniszter óhajította; e törvényjavaslat-
nak kellene a legtökéletesebb törvénynévé
lennie.

Mi azonban, a kiket a gyakorlati életben a
dolog közvetlenül érint, sajnos! humánus
irányzata s több helyes intézkedése daczara
se mondhatunk ily kedvező véleményt róla.

A javaslatnak egyes stiláris tekintetben
nem elég szabatos szakaszaival és pontjaival
van alkalommal nem óhajtok foglalkozni, van

bájból, akkor sem vette másfél az útját,
mint oda a kertjait kriptába a szereteteihez.
Ott üldögélt el sokszor félnapokat, elmélyed-
ve, szótalanul. Mi, a kik ismertük, megpró-
báltuk vigasztalni, de hasztalan volt minden
törekvésünk.

— Hagyjatok békét — szokta volt mon-
dani — tudom én, hogy kell élnem!

És élt, úgy, a hogy tudott. Nem törődött
senkivel és semmivel. Ha jött a tavasz, ki-
hordogatta a kriptához a cserépes virágait,
a miket őszzel behordotta a szobájába, hogy
el ne fagyjanak, öntözgette, apogatta azokat
és közben elbusongott és sohajtozott.

A halál is úgy érte őt a cserépes virágai
ápolása közben. Nem szenvedett, nem volt
ágyas beteg, úgy jött rá egy köhögés, egy
roham, a mely megölte.

Jobbágy Imre, a váraljai öreg tisztartó
temette el az urat, illő tiszteletadással.

És a birtok fölött megkezdődött a herce-
hurczta. Sorsa törvény elé került, mert így
van az, hogy az ember halála után mindenki
jó atyafi akar lenni, ki is néz valami a ha-
gyatékból. Bezzeg a míg Ábrahám Gábor élt,
senki sem törődött vele.

TÁRCZA.

Váralján parcelláznak.

Írta: Agh Endre.

A váraljai földesur, nemes Ábrahám Gábor
halála után egyszerre a senkié lett az a nagy
birtok. Az az, hogy igényt tartottak reá töb-
ben is, mint kellett volna; hajba is kaptak
felette, pereltek is, de eredménytelenül. Tes-
tamentumot pedig nem hagyott hátra az
öreg ur, így jutott a birtok olyan kezekbe, a
hol elkallódott.

Az az élet, a mit Isteben boldogult Ábra-
hám Gábor végig küzdött, a felmondás élete
volt. Talán azért a sok esapásért, a mi érte
őt, vagy mert oly rosszakkal ismerte az em-
bereket, különösen az atyafiat.

A felesége még javakorában halt meg, a
leánya pedig akkor, a mikor éppen a legszebb
élet élé nézett. Így maradt magára Ábrahám
Gábor a temérédek vagyonnal egyedül. Csak
élt egyik napról a másikra, de voltaképen ő
maga sem tudta hogyan. Ha olykor kibújt az
odujából, a váraljai nagy udvarház kis szo-

Rövidesen elmondva: az atyafiak közül
csupán egy volt elfogadható, a kinek azon-
ban nem kellett a föld, csak az értéke, hogy
azt eltegye oda, a havá már eltette a magáét.
Valami könnyen elő világi volt ez az örökös,
a ki teljes életében a pénzköltésnél egyebet
nem tett.

Nem sokáig volt eladó a váraljai birtok.
Megvették elég jó pénzen azok, a kik a föld-
élet is spekulálni szoktak, nemes cseléd alatt,
látszólagos előnyök nyújtásával földet adni a
népek, ez alatt a jelszó alatt került nemes
Ábrahám Gábor birtoka is parcellázás alá.

A míg ez az aktus megtörtént, mindaddig
ment a gazdálkodás valahogy a váraljai bir-
tokon. Embernek egy ideig a hajszála sem
görbült meg azon, kezdve a tisztartótól az
ostoros gyerekig. Ámde a mikor már tudták
az odavalók, hogy mi sors vár rájuk, mintha
elvette volna kedvüket a gölya, egyszerre
szomorúság szálta meg az embereket. A jövő-
től való félelem. Ha összejöttek az emberek
akár a dülökön, akár a marjokban, egyébről
nem folyt a szó mint arról, hogy mi lesz ve-
lük, ha elvesztik a kenyerüket, azt a jó barna
kenyeret, a mit a váraljai földesur nem saj-

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**

Központi igazgatás

Bécs, 11, Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, 1, Schwarzenbergstr. 6

a házban elég jogász és stilszta, ezt ők is elvégezhetik helyettünk,

Mi, a gyakorlati emberek, kik a rögöt magunk miveltetjük, s családunkkal közvetlen érintkezünk, inkább csak a javaslat tulajdonságaira óhajtunk rámutatni, melyek a gazdára újabb terheket rónak anélkül, hogy ennek ellenértéképpen a gazda és a cseled közötti viszony javulása lenne várható.

De kifogásolnunk kell már általános jogi szempontból is a magánjogi szabad szerződés érvényének amaz egyoldalú megszorítását, mely-lyel e törvényjavaslat a szerződés feltételeinek szabad megállapításán túl a cseled helyett teljesítőket fizetésekben és szolgáltatásokban oly terheket ró a gazdákra, a mik igazság szerint csakis a kölcsönös megállapodások jogkörébe tartoznának s javarészből csak a gazda humanitására lennének bizándók.

A magánjog s az egyéni szabadság korlátozása, az állami és általános társadalmi érdekek céljából és védelmében, sok esetben szükséges és elkerülhetetlen, de csak addig, míg ez a fensőbb célú gyakorlatilag és eredményesen szolgálja.

E javaslat szelleme még a tegnapi tart. Mikor a jobb lelkek szükségét érezték, hogy az állam az elnyomott munkásságot, mint gyöngyök felet, a zsarnokosodó és zsaroló munkaadókkal szemben a nagy szabadságvágy: *laissez faire* elvének mellőzésével gyám-
kodó védelmébe vegye.

Ez irány helyes és nemes is volt, de ma már, kivált a törvényhozást illetőleg, jobbára túlhaladt.

A szervezett és felbujtott munkásság, az igen nehezen szervezhető gazdatársadalommal szemben, — kivált Amerikával a háta megett — ma már határozottan az erősebb fél. S különösen erős a mezőgazdaságban, a hol a munkálatok halasztást, vagy szünetelést rendszerint nem tűrnek.

Itt a földet mindig idején kell megmunkálni, bevetni, a termést idején betakarítani. A kezi erő csak korlátolt mértékben lehet gépekkel pótolni. A marhát minden nap meg kell takarítani, táplálni, s emberek vezetése mellett lehet csak munkára használni.

A földművelő-ipar műhelye nem gyár, a melyet bármikor be lehet csukni, akár hónapokra is, anélkül, hogy csak egy gép is éhen döglene benne; s rendszerint anélkül, hogy az anyagszükséglet és készlet szenvedje általa. A vesztelő tőke legfeljebb nem kamatozik, de el nem pusztul, s a munka megindultával könnyen pótolhatja a veszteségeket.

De ha a gazda termése kipereg, megrohád, marhája megdöglik, ez értékek örökre elvesztek, s a gazda a lázadó cseledészen se vehet kárpótlást semmiféle utólagos törvényes megtorlással, mert annak annyi vagyona soha sincs; s ha lecsukják, az is csak a gazdáé, mert a munkás-kéz így is hiányzani fog s a börtönből se jön ki a cseled jobb erkölcsökkel, mint a milyenkkel elő bement.

A törvények alkotásánál soha se volna szabad elavult irányok után igazodni. A jó törvényeknek mindenkor az élet élő élvénnek kell lenni, mert a gyakorlatnak és nem az elméletnek van rájuk szüksége.

Nagyon tévednek azok, a kik azt hiszik, hogy ha a gazda humanitárius kötelezéseit a cseled részére törvényben biztosítják, hogy az a cseledet elégedettebbé, a gazdájára iránt hálátosabbá fogja tenni, s az igaztók hatalmából kiragadva, követeléseiben mérséklendi.

A törvényben reánk kivetett felebaráti cselekedet elveszti jöteknysági mivoltát, s az, a kinek javára kikötötték, megköveteli majd azt anélkül, hogy ezért bárki iránt is hálaára vagy viszontszolgáltatásra érezné magát kötelezve.

Tudjuk azt jól, hogy a munkásság és cseledség követeléseinek legnagyobb része ma már nem is a tényleg érzelt szükségletből fakad, de legtöbb esetben csak is az igaztás és a felelősségtel, falánk vágyak kívánatos gyümölcse. S a míg e telhetetlenség, akár az igaztásban, akár gyengességünkben tápot nyer, a munkás soha sem fog melegezni azzal, a mit elérhet, de mindig többre, az elérhetetlenre fog vágyani és törekedni.

Avagy ért valamit a jobb viszonyt illetőleg, hogy a cseledünket baleset ellen biztosítanunk kell? Még a külön biztosítást se becsüljük annyira, hogy a miatt helyben maradnának.

A nép tanításában haladás, — de a nép nevelésében visszatejődés van. S a tanítással eddig sok esetben még csak kielégíthetlen vágyakat és igényeket támasztottunk benne, anélkül, hogy a lelki neveléssel a világrándítást kibékíthetjük volna. Nagyon megfontolandó tehát, hogy miért fokozzuk még mindig igényességét, ha azt társadalmi megrázkódtatás nélkül ki nem elégíthetjük?!

De, hogy magukra, a kifogásolt szakaszokra is reámutassunk, vegyük őket egyenként.

Az 5. §. Ennél fontosnak tartjuk, hogy bőrlével ne csak a cseled kívánására adassék neki, de kiadása kötelező legyen, s annak mása a gazdánál is meg legyen, vagy legalább

is tartalma a gazdasági bérlőnyvbé legyen bevezetve; s a már kiszolgáltatott bér úgy a bérlővé, mint a gazda naplójába is bevezet-
tessék, mert vitás esetekben csak is ez okmányok egyezése lehet a döntő.

S óhajtható lenne, hogy ne csak a törvényhatóságokra bizassék a községi cseled és munkás nyilvántartás elrendelése. Ez csak egyöntetű országos intézkedéssel ér valamit. Újabb teher lesz a jegyzőkre, igaz! de tessék őket az adóügyek kezelése alól felmenteni, s akkor ezt könnyen elvégezhetik, községi tisztai hivataluknak is jobban meg fognak felelhetni.

6. §. Az elbocsátó bizonyítványt jó lenne a község előjárósága által is láttamoztatni a hamisítások meggátálása végett.

7. §. Itt helyén volna a cseled-változás idejét is egyöntetűen, az egész országban egy időre megállapítani.

Mert ha csak a törvényhatóságok fognak ez irányban szabályrendeletileg intézkedni, valószínű, hogy e tekintetben igen eltérő határozatok lesznek. S így a megyék hátrányos közél fekvő gazdaságok abba a hátrányos helyzetbe juthatnak, hogy a szomszédos megye területéről nem fognak cseledet kapni, mert ott az évi költözökös ideje másként van megállapítva.

Se tekintetben mi Mindszent napját, november 1-jét ajánljuk, mint a költözökös cseledre nézve emberségesebbet a hideg január elejénél.

Vannak megyék, a hol április 1-jét ajánlják, mert ugymond, akkor a cseleddel legkevésbé szállított valója lesz a gazdának. Ez azonban nem elég ok ezen határidő elfogadására, mely különben is az ország nagyrészen még rendszerint a tavaszi munkálatok tartamára esnék, de azzal a veszélyrel is járna, hogy a kitelelt cseled könnyen kedvet kaphatna a kiállásra, hogy a nyári nagyobb napszámot élvezhesse.

8. §. Itt közbe kellene szólni, hogy: »de a gazda kikötheti, hogy ha az ő gazdaságában van rájuk szüksége, első sorban nála tartoznak, az akkori helyi napszám mellett munkát teljesíteni!«

18. §. Közbe szurandó lenne: »vagy ha a gazdasági munkaerő okszerű és időszert kihasználása úgy kívánja.«

25. §. Az első pont végére teendő: »amennyiben a gazdaságban az a termény szükséges mennyiségben termett.«

28. §. Itt sok tekintetből megfelelőbb volna, ha a gyógykezelés kötelezettsége s költségeinek legfőbb háza a fele rovatnak a gazdára. Mert sok visszaélésre fog alkalmat nyújtani, ha a

nált tölük. És közben, mintha készülődtünk volna valamennyi. Valahová, a hol kenyeret lehet keresni, a hol megfizetik az izzadásos munkájukat és megélhetnek. És bizony az olyan embernek, a kinek az egyik lába itt, a másik valahol a tengeren túl van, a készülődő nyugtalan embernek igen nagy hasznát alig lehet venni.

Jobbágy Imre, a váraljai tisztartó sem igen vette hasznát az embereinek.

Azon a határon, majdnem a fél vármegyében uraságot már nem lehet találni. Csak a pusztuló udvarházak jelzik azt, hogy egykor milyen élet lehetett erre felé s a megrázkult embereket beszélnek arról, hogy sehogyan sincs az úgy jól, mint a hogy most van.

A domonyi birtok valami hatféle szakadt a Holló Barnabás halála után, a melynek azután

egy-egy részéből nem tudván megélni az örökös, eladták közösen az államnak. A játkói báró birtokais elment a sok adósságha s így lett vége az Egyediek, meg a csermői Bogdáné udvarházának is.

A dolgos, munkás emberek szintén elfogytak, mert annak a kis paraszbtirtoknak nem kellett sem a kocsis, sem a béres, de még a kapás sem.

Nem csoda tehát, hogy a váraljai földesur cseledjei tartottak a jövőjüktől. Pénzüik nem volt, a min földecskét vehettek volna, abból éltek a mit konvenczióba kaptak s a mit a két kezük munkájával megkerestek. Lehetett valami másfészszak. Öregbebb, fiatalabb emberek, családok, megálva gyermekekkel, — szegénységgel. Meg volt ezel áldva Süveges András is. Huszonöt esztendeig volt meg-

boldogult Ábrahám Gábor cseledje s ez alatt az idő alatt megregeedett és maga-magával hétré szaporodott. Hat gyerek várta apjától a kenyerét. És ő meg is adta nekik, ez ellen nem lehetett panasz; józan munkás ember volt. Most úgy állott, hogy nyakába vehette az országútját. Neki is indult többel magával, hogy elmegy munkát keresni. Bejárta a vármegyét, még a szomszédba is áment, hogy hátha itt, hátha ott akadna valami. Már elszegődött volna béresnek is, csakohy kapjon valamit. Úgy jött haza, a hogy elment. S akkor kitört belőle a keserűség.

— Látjátok, így vagyunk, — szólt egy nap a béreskehez. Azt hittem, hogy itt hajthatom le a fejemet a szülőföldemen, hogy itt halhatok meg. Huszonöt esztendeig szolgáltam az uraságot, dolgoztam, sokat fáradtam

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.



Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciákkal

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtekintetesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

cseléd is családja ingyen betegeskedhetik. S igazságtalan teher lesz ez kivált a cseléd családtagjait illetőleg, a kiket e törvény szerint még napjainkban fizetése mellett sem kötelezhetnének arra, hogy első sorban a mi gazdaságunkban dolgozzanak. S hosszabb betegeskedés után még is csak máltányos lenne, hogy a mennyiben élmele kijár, legalább a készpénzbeli járandósága maradjon vissza a gazdának némi kárpótlásul.

S elég lenne az eddigi 30 napi gyógyítási kötelezettség is.

S okvetlen büntetést kellene szabni azokra, a kik csak hanyeségből tetteik magukat betegnek.

Máskülönbön pedig a szegényebb cselédnek gyógykezelési költségeit miért nem viselhetné az országos betegpótlási alap, a melyre mindnyájan adózunk?

De ha e szakasz mégis így lenne törvényvé, a körörorvosok faluzásait és látogatási rendjét okvetlen szabályozni kellene, hogy csak a legkritikább esetben kelljen a gazdának külön kihozatni az orvost.

Könnyű a nagy uradalomnak, a hol külön orvost is tarthatnak, s vagy azt az egy-egy fuvart könnyen nélkülözhetik a gazdaságban, de a középirtokos és kisirtokos osztályra súlyos teherrel válhat esetleg több kilométernyire is hozatni a drága orvost s talán semmiért.

29. §. Szerintünk a külön lakás csak akkor legyen kötelező, ha azt a cseléd, vagy erkölcsi tekintet kívánják.

Helyes, ha arra törekünk, hogy lehetőleg minden családnak külön lakása legyen, de ne mondjuk ki ezt föltétlenül kötelezőnek.

Legyenek nyugodtak a mi földi gondviselőink, ha a cselédnek ellene lesz másodmagával lakni, ezt nem is fogja elhallgatni, s ha tudja, hogy joga van a külön lakást követelni, ha ez neki jobb, követelni is fogja.

Ne akarjunk erővel oly kényelmet és boldogságot kényszeríteni rájuk, a miből ők nem kérnek.

S a mezőgazdasági cseléd-lakások az erkölcsi szempontjából is egészen más elbírálás alá eshetnek, mint a gyári munkások és városi szegények zsufolt lakásai. Falun a cseléd még télen sincs csupán arra a szék lakásra utalva, mint a városi munkás. S a ki székermét és jó erkölcsöt visz magával a cselédlakásba, ott azt meg is őrizheti. S ha ez mégis veszélyeztetve volna, mindig megmarad neki a joga külön lakást követelni.

30. §. S a cseléd kellő helyetteséről gondos-

a mig valamihez jutottam. Hogy béresgazda lett belőlem, azt hittem megkönnyebbülnek öreg éveim, felnevelhetem azt a hat gyermeket tisztességgel, becsülettel. S most itt vagyok még munkát sem kaphatunk, elmeheztünk, s addig mehetünk a mig tart az ország-utja.

Elhallgatták az emberek Sűveges András panaszát, és az ő beszédjében a maga sorsát látta mindenik. Tudták, hogy itt már nincs mit keresniük, hogy az, a kinek nincs valamirevaló pénze, nyakába akaszthatja a kol-dustarisznját.

És ez mind azért, mert a váraljai birtokot felparcellézzák. Ki-kihasogatnak annyi düllöt belőle, mint a mennyi ember jelentkezik a vételre, olyanok a kiknek amugy is van

kodott, a cselédnek legalább minden hónapban egy teljes, vagy minden két hétben egy fél napi munkaszünetet ad.

31. §. Utána kellene tenni: a mennyiben erre nézve a szerződés-kötéskor más megállapodás nem jött létre.

32. §. Ez a szakasz egészen törölendő lenne. A gazda ugy is elég adót fizet, s még a cselédjét is ő fizesse? Még pedig egy teljesen önkéntesen emelhető adómentet is. De jó, fizesse hát a gazda helyette azokat a tartozásokat, de joga legyen azt a béréből levonni, vagy neki jutalmul adni, a mi a még kevésbé járavaló cselédet is iparkodásra serkenetheti talán.

41. §. Közbeszurandó lenne:

S amennyiben neki ennél már több adatott volna ki, a többlet a család által visszatérítendő illretve egyéb követeléseibe betudható.

A cseléd földtermése pedig csak is június hó utáni elhallozás esetén illeti egészen a hátrahagyott családot, különben mint feles kelendő.

57. §. A szükséges fejelem és a gazda és megbízottja iránti kellő tisztelet elleni-vetés is kell, hogy büntetés alá essék.

Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a szigorú jogegyenlőség és a rideg igazság osztás határain túl, cselédekkel szemben még telebaráti és társadalmi kötelességek is hárulnak a gazdákra, s azokat gyakorlati nemcsak kötelességünknek tartjuk, de saját jól felfogott érdekünk is azt követeli tőlünk, hogy cselédjeinket, munkásainkat tőlünk lehetőleg elégedettek tegyük s velük jóságos patriarkális viszonyban legyünk, de szerintünk ez nem a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszonyt szabályozó törvénybe tartozik s itt sikerrel meg sem oldható.

Hontvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányának április 16-iki üléséből:

Bolgár István
ültek.

Ioánka István
elnök.

A hontmegyei gazdasági egyesület köréből a kivándorlásról alkotott 1903-ik évi IV-ik t.-cikk módosítását tárgyzó javaslat.

Nem vándorolhatnak ki azok, a kik munkára érelen, vagy munkaképtelen családtagokat hagyának itthon anélkül, hogy azok életfenntartásáról azon esetre is gondoskodtak volna, ha az uton, vagy kinttartózkodás alatt elhalálnának vagy keresetképtelenné

földjük a határban, vagy pénzük a min földet vehetnek.

*

Már egy hét óta mérgettek keresztül-kasul az inzzellerek a váraljai birtokot. Jöttek mentek a becúsók, meg az alkuszok, a venni szándékozik, meg a mesteremberek, a kik neki láttak az ócska épületek lebontásának.

Sűveges András, meg a társai elnézték ezt a puszitást és elgondolkodtak. Azon tűnődtek, hogy mit tévők legyenek.

— Talán csak kapunk valamit utavalót, — szólalt meg egyikük, annyit csak, a mivel elmeheztünk. És reménykedtek. Közben neszét vették a sorsukat, olyanok, a kiknek foglalkozásuk az emberkereskedés a tengeren túlra, eljötték, hogy rábeszéljék őket, és hogy feldi-

válnának, vagy kereset híján nem segíyezhetnék őket s így ezek ilyképen a község terhére maradának.

S ugyan e §-hoz még két új pont is lenne csatolandó.

g) Azok, a kik akár cselédnek, akár munkásnak elszereződtek s arra nézve, hogy a vállalt munka teljesítésére idején visszatérnek, vagy hogy az elmaradásukból származó kárt megtérítik, kellő biztosítékot nem nyújtanak. A lényeges szolgálatban levő cselédek s a szerződött munkában levő munkások pedig csakis a gazda, illetve a munkaadó engedelmével vándorolhatnak ki.

h) Azok, a kik mint kivándorlottak már egyszer ingyenes hazaszállításban részesültek. Ezen pontokon kívül még az a) pont is a következőképen módosítandó:

a) azok, a kik a véderőtörvényen alapuló állítási, vagy szolgálati kötelezettség előtt és alatt állanak, csak az erre illetékes hatóságtól nyert engedéllyel vándorolhatnak ki. Kivéve, ha az egész család kivándorol s kiskoru tagjai még állítási és szolgálati kötelezettség alatt sem állanak.

A 4. §. még a következő ponttal I. nee kiegészítendő:

A konzulátusok pedig felhívhatnak, hogy kivándorlott állampolgáraink érdekei fölött őrködni buzgó kötelességüknek tekintésük, mindenben segítségükre legyenek s őket hazafiságukban megtartani igyekezvén, hazatérési szándékukban hathatósan támogassák.

De a ki utlevél nélkül, illetve más utlevél nélkül vándorol ki, az az esetleges hazaszállítási költségen (35. §.) kívül más támogatásban nem részesülhet.

A többi §-ra vonatkozólag a főtelepek és a vidéki alkalmazottak engedélyezése ellen is kifogás emelhető. Ezáltal ugyanis a kivándorlásra való esábitásnak útja és módja csak megkönnyítették s mintegy hivatalos köpönyeg alá rejtették. S így a 13—19 §§-ok egészen törölendő lennének s a 20—21 §§-ok pedig az alkalmazottak és helyettesekre vonatkozó részekben.

E helyett azonban törvényhatósági kivándorlási biztosok lennének az alispán mellé adandók, a kik egy az utlevél ügyet, mint a már utlevélet nyert kivándorlóknak a szállítási vállalatokkal kötendő szerződéseit hivatalból intéznék, s így a szállító vállalatoknak csakis egy központi irodája lenne az országban, vagy legföljebb kettő-három a főbb pontokon s ezek a kivándorlókkal addig nem is érintkezhetnének, míg a kivándorlási biztos a

csérjék azt, hogy milyen jó világ van odaát, hogy ott meg is gazdagodhatik a magyar. És ezek az emberek, a kiknek olyan bizonytalan volt a jövőjük, más támogató híján elhitték a csábító szavakat és kötelek álltak. Eladták mindenüket, meg az utolsó párnájukat is, hogy annyi pénzt kaparhassanak össze, a mennyit az emberkereskedők követeltek tőlük az elszállításért, s egy napon felkerekedtek, hogy holnap utnak indul valamennyi. Talán negyven egynéhány család.

— Elmegegyünk — mondogatták egymás között — velünk jössz te is ugy-e? És felkészült mind.

Csak az öreg Sűveges nem tudott határozni — Öreg vagyok már ahhoz, — mondo tta. Talán ki sem bírom azt a nagy utat. Meg

Gazdasági olajipar és Terményáru értékesítő vállalat

BUDAPEST, VIII. ker., Ullői-út 16^a szám.

Szállít mindenféle olajokat és kenőanyagokat gazdasági és gyári célokra hamisítatlan minőségben, melyek ára a belértéknek megfelel.

Az olajok a m. kir. országos vegykeresleti állomásnál lesznek vegyelemezve. Szállítás franko.

Sürgönyeim: GAZDÁRUR.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági termények értékesítésére külön osztály.

Árajánlatok postafordultával elintéztetnek.

szállítási szerződéskötést a felek között nem közvetítette.

Végül óhajtható lenne, hogy a kivándorlási illeték oly magasra emeltesék, hogy az, míg egyrészt a könnyelmű kivándorlást csökkentené, másrészt a kivándorlási alaphoz odatulva, a visszavándorlás segélyezésére és előmozdítására nagyobb pénzalapot nyújtana az állam rendelkezésére.

Hontvámegyei Gazd. Egyesület igazgató-választmányának április hó 16-iki üléséből:

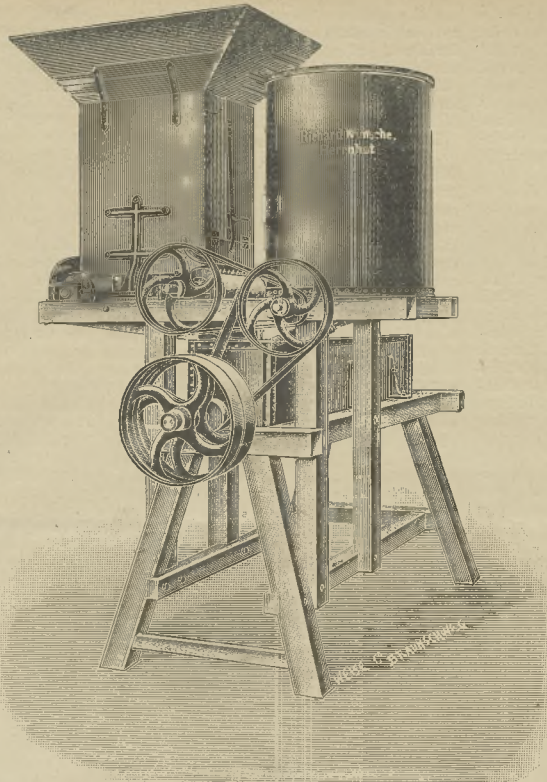
Bolgár István. Ivánka István. titkár. elnök.

Melaszkeverő-gép.

A Rich. Wünsche-féle (Herrhut, Németország) melaszkeverő-gép szerkezetét a következőkben írjuk le: A melaszszal keverendő anyagokat a garatba öntik, a melyből alkalmas szerkezettel a kellő arányban jutnak a keverő szekrénybe, a hova a melasz is szabályozhatóan ömlik be.

A keverő tartányban a keverő és továbbító hengerek működnek, nem csak az elegyítést végezve, de az elegyet továbbítva is. Ezen keverő hengerek egyuttal közlik az erőt a mennység szabályozó szerkezettel. Az erő átvitel módja a szij kereke. Fogaskerék nincs. Az erő igény csekély. Egy férfi és egy nő elég a kézi hajtású géphez. Egy ilyen kézi hajtású gép óránként 2 q keveréket állít elő. A polyvát legjobb 2 : 1 arányban keverni. A gép 3 nagyságban készül 500—525 márka vételárig.

Gyakran kérdezik lapunktól, miként kell a melaszt az etetés céljaira kezelni. Erre szolgáljon válaszul e leírás a 60-ik ábrával együtt.



60-ik ábra. A Rich. Wünsche-féle melaszkeverő-gép.

A japáni kölesről.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Mauthner Ödön magkereskedő ur a »Gazdasági Lapok« ez év április 14-ik számában

hivatkozik arra, hogy szerintem, mint azt neki levelemben írtam: »E kölesnek (a japáni kölest értem) kicsélt szalmáját is szivesebben eszik az ökrök, mint az idevaló szénáté, tényleg a valószínűségnek meg is felel. Cserháti tanár ur, kinek tanítványa voltam, viszont azt írja, hogy ez nem egyéb, mint gyommag és természetével foglalkozni nem érdemes, mit ő és a kísérleti állomást tanulmányozó akadémiai hallgatók megfigyeltek és bizonyíthatnak is. Egyben azt is mondja, hogy azonban nem tudja, micsoda magot osztott ki Mauthner e néven másoknak, ő csak arról beszél, melyely a kísérleti állomáson próbát végeztet. Czikketem nem azért írom, mintha Cserháti tanár urral vitába akarnék boesátkozni, sem azért, mintha őt cizfolni csak merészelném is! Sőt én is csak azt mondom, nem tudom micsoda magot küldött Mauthner ur Óvárra kísérletelésül és lehet, hogy az ott nem is sikerült, de a mit nekem 1903-ban japáni köless név alatt küldött, az nálam igen szépen fejlődött, magtermése kat. holdankint 11 métermáza és 50 kilo volt és az összes magtermést Mauthner ur tölem métermázsánként 20 koronáért meg is vette. A kicsélt szalmáját a jármos ökrök igen szivesen ettek, az itteni berkes sásos szénánál határozottan szivesebben, zölden kaszálva pedig mohon falták ugy az ökrök, mint a tehenészetben próbáképetett tehének és ezen sikerült felbuzdulva (az idő óta minden évben kaptam Mauthner urtól friss magot) a gazdaságba

takarmány növényül felvettem és sikerrel teremtem. Csak mult évben adott gyengébb termést, 4 mázsa szemet holdankint, de takarmánynak ezuttal is jó volt a zölden etelt.

osztán mit csinálók annyi gyerekkel? Talán csak megsegít az Isten itt is. Bemegyek a faluba lakni s ha másnak nem — beülök kurkoria-csösznek.

Harmadnapra a váraljai nagy országot egy csomó vándor embertől népesedett be. Ferfiak, asszonyok, gyerekek igyekeztek az állomás felé, keresztül a falun, jól megrakodva batyukkal, vándortársnyákkal. Egy darab föld vándorai, megboldogult Ábrahám Gábor családjei voltak ezek.

A mint kiértek a majorból, Süveges András hosszasan elnézett utánuk, könybe lábadtak a szemei, oda intette magához a feleségét, meg a gyermekeit, s azt mondta nekik.

— Elpusztultunk fiam. Itt áll apátok, kenyer, kereset nélkül, ugy, hogy azt sem tudom kibírhatjuk-e az életet és meddig. Nem

én vagyok az oka ennek, mert szerettem dolgozni és szeretnék ma is értetek, de nincs hol.

A gyereket figyelemmel hallgatták öregapjukat. — Menjük hát el apám uram oda, a hová a Miska bácsiék, meg a Szűcs keresztapámék mennek. Ott — azt mondták, van elég munka, lehet keresni.

— Menjünk utánuk, kérték az apjukat a többiek is.

Süveges András elfordult a gyermekeitől, hogy ne lássák az apjuk könnyeit.

— Elmennék, — mondotta — de hát ugy fáj a lelkem, itt hagyni ezt a földet, a hol születünk. Mert ugy van az fiam, hogy ha ott meg is kereshetjük a kenyeret, nem olyan édes kenyér az, mint a melyik itt terem a magyar földön.

— De ha nem nekünk terem — szolt az asszony.

— Igazad van. — Pakolj hát össze, menjünk el mi is, talán még utólerjük a többit. És elmentek és utólerék őket.

Pár napra rá, Jobbágy Imre a váraljai öreg tisztartó is elköltözött s a régi nemesi birtokból csak az a kriptá maradt a volt földesura, a melyben örök álmát alussza Ábrahám Gábor.

A föld, az több olyat boldogit, a kik éhesek voltak a földre, de egyuttal földönfutóvá is tett egy nagy falka embert.

A mint így végig gondoltam ezt a történetét, nem tudtam megállapodni azon, hogy vajjon mi volna jobb: azoknak adni földet, a kiknek a szegénységüknél nincs egyébük; avagy azoknak, a kiknek parozellázás nélkül is van?

Külön árjegyzékek mindennemli gazdasági névelőri!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST RÉSZVÉNY TÁRSULAT

Legtökéletesebb rendszerű
GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK,
úgyiszlent MAGÁNJARÓK (úti mozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet 1:30 ekével.)

UJ! UJ!

Kizárólagos gyártása a Welger-féle szabadalmazott **teljesen önműködően** költöző szalmaprés-elevatoroknak.

Már most én nem kuttatom, hogy ez a japáni kölesé gyom mag-e, vagy sem! Talán minden növény gyom mag volt, illetve gyom volt, míg a kultúra a természetét növények sorába fel nem vette; hanem csak azt tekintem, hogy elsőrendű takarmánynövény és mint ilyet ezután is termelni fogom! Ezen leány sr közlését kérve, maradtam a Tekintetes Szerkesztő urnak kitűnő tisztelettel:
Boris-Szállás, 1907. május 1-én.

Szarvas Imre.

NYVISMERTETÉS.

Az ezüst szőrmenyul tenyésztése és értékesítése című munka jelent meg Hreblay Emil állattenyésztési felügyelőtől, mely voltaképpen az általános házi nyultenyésztéssel foglalkozik. A VIII fejezetben alig foglalkozik csak kettőben az ezüst házi nyullal. Mint speciális művet méltatunk alig lehet, de mint általános házi nyultenyésztési kézi- és segédkönyv igen hasznos olvasmány és méltán sorakozik a többi, már kiadott magyar művek mellé. Irányzata a szőrmenyul tenyésztés, s így minden szőrmenyul tenyésztésre egyaránt értékes. A kortant a szerző igen röviden tárgyalta, a komplikáltabb betegségeket nem közli. Miután a művet 6 évi tenyésztési tapasztalatai alapján írta, tehát az is elegendő. De a főzörcépeknek nagyobb fejezetet szentelhetett volna, mert hiszen most a kezdőpon- ton, midőn a fődolog a husiogyasztó közön-

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu

Salvator-forrás

kitűnő sikerrel használatik. Eforrás kiváló tulajdonságai:



Húgyhajtó hatásu.

Kellemes izü.

Vasmentes.

Könnnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételü.

Első rangu gyógyvizz

és
dietaetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülé életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és vesetzalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudófrakpart 8.

séggel a nyulhust megkedveltetni, lehetőleg sokféle elkészítési módot kellene közreadni. De hiszen ezt még a szerző a remélhetőleg megjelenő második kiadásban pótolhatja s könyvét akkor háziasszonyaink majd elkapkodják. A mű ára 2 korona és kapható a szerzőnél, Nagyváradon: Péter-u. 1. sz. alatt.

Lehrbuch der Geflügelzucht I., Theil von W. Cremat Hauptmann a/D. (Gross Lichterfelde III. bei Berlin, Ringstrasse 49.) Cremat százados a Nutzgeflügel-Zeitung kiadója és szerkesztője tollából és ezimem úgy mű jelent meg, mely mű értékesége felett méltatás nélkül átsiklanunk nem lehet. Cremat mint tenyésztéshilozophus eléggé ismeretes s könyvének egyes részei mint tenyésztésana a baromfi-tenyésztésre alkalmas hely megválogatása, az udvar egyszerű és praktikus berendezése és főleg az etetési módozatok, melyeket angol, amerikai francia és német tenyésztők télen és nyáron a különböző koru baromfiaknál alkalmaznak, oly értékesek s a tenyésztőt nemcsak érdeklik, de köztudomás szerint ezektől függ tenyésztésüknek jövője. Tehát a zseb kérdése is előtérbe szorul, vagyis hasznot hoz-e a baromfi-tenyésztés avagy kárt? Anyyira értékes teszi mindez a művet, hogy az a gondolkodó és praktikus tenyésztő könyvtárából alig hiányozhat. Később jelenik meg a mű II-dik része, mely a baromfi phisio- logiáját, ápolását és természetes és mesterséges keltést öleli fel. A III. rész pedig a tenyészéssel, haszonra, husra és tojáshozamra, kacskák, libák, gyöngytyukok, pulykák, galambok és fázának tenyészésével és a baromfi-betegségekkel fog foglalkozni. Az illusztrált első rész ára portómentesen 2 Márka 20 Pf.; utánvételt 2 Márka 35 Pf. Beszerezhető a szerzőnél, vagy a Nutzgeflügel-Zeitung kiadóhivatatalánál, ugyanazon cím alatt.

KÉRDÉSEK ÉS FEJELETEK.

Kérdés. Az Angora nyul szőrmehozama. Az Angora nyul tenyészését most kezdtem meg. Eddig már 14 egészséges tenyészállatom van. Hogyan és mikor kell és szabad a szőr- met kifésülni és mily módon? Mennyi egy állat szőrmehozama és mennyiért lehet a kifésült angora szőrnek kilóját értékesíteni? Kérem tisztelt gazdatársaimat, világozgatásnak fel szakszerűen e kérdésben. H. J.

Kérdés. Tea tojás szállítása és csomagolása. Budapestre szerződtem tea tojás szállításra. Az első szállítmányom rosszul utott ki. 10% volt a törött közötté. Milyen módon legez- szerűbb a tea tojást szállítani? V. Z.

Kérdés. Gyenge búzák salétromozása. Buzám elmaradtak, htványak, ritkák,

Hazai termék!

Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizz.

Idéges gyomorhaj, legeső-, tüdő-, gyomor- és bél- burt, esonitágyulás, vese- és hólyagbántalmak este- teiben kitűnő eredménnyel használhatik kellemes borziz. $\frac{1}{10}$ literes üvegekben 36 fillér.

Üres üveget 8 fillér térül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelésög.

Forrákt: **ÉDESKUTY L.** oszadári de királyi Budapest: udvari szállítónál Telefon 16-32. Erzsébet-tér 8. Telefon 16-32.

nem késő-e most még salétromozni? Egy magyar holdra elég-e 50 kg.? P. Z.

Kérdés. A Burman és Sóns juhnyirőgép használhatósága?

Felkérem azokat a tisztelt gazdatársaimat, kik a Burman és Sóns-féle juhnyirőgépét saját tapasztalatukból már ismerik, szives- kedjenek e rovathban a jelzett gépek gyakor- latil használhatóságáról, munkaképességéről, kezelésének könnyűségéről és egyáltalán arról felvilágosítást nyujtani, hogy annak beszer- zését a köznyrás helyett ajánljathák-e? Szuhányi. Ferencz.

Felelet. Borjak tetvesedésé ellen mit kell tenni című kérdésre.

Jelen esetben a tetvesedésnek tényleg legfőbb okozója az említett körülmény, vagyis, hogy az állatok sötét istállóban és szűken állanak. Első sorban legjobb volna ezen segíteni és a borjakat tág világos istállóban, korlátban vagy kifutóban elhelyezni, mert a legjobb kezelés is eredménytelen lesz, ha ezt az alap okot meg nem szünteti kérdésttevő. A tetvesesedést mindenestre kezelni kell, mert ha ez az állapot soká fenn- áll, ugy az állat táplálkozásna, emésztésé nagy zavarokat szenved, az állatok lesoványodnak és ill pusztulhatnak. Ajánlatos az állatokat először is teljesen lenyirítani, azután naponta 20 százalékos kreolin oldattal, megelőző ká- rányos szappannal történt lemosás után be- kenni. Az oldat házilag is elkészíthető, 20 gr. kreolint összekeverünk 1000 gr. vízzel (langyos). Alkalmazható rovarpor és anizmag por egyenlő mennyiségű keveréke, ezt lehetőleg a nedves szőrök közé hintjük. Végül igen jó eredménnyel jár az *Urpine* kezelés. Nevezet szerrel, mely sürűn folyó kátrány készü- lék, bekenjük az állat testét, melyet előbb nedves szivacsosál benedvesítünk, a kenő- cedet az állat testén 3—5 óra hosszat száradni hagyjuk, és azután langyos vízzel addig mos- uk az állatot, mig teste jól habzik. Ezen szerrel ruháktakat is el lehet távolítani és tá- vol tartani. Ezen szerl magam is évek óta al- alkalmazom a legjobb sikerrel, az Országos Állatvédő házban a kutyák rühössége ellen.

FELHÍVJUK a t. cz. gazdaközönség figyelmét a BUDAPESTI

Gyapju-aukciókra,

melyek ideai első sorozata f. 6. julius hó 10-én

vosszi kezdetét.

Az aukciókra felkaldott és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti tcher- pályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdvezményben, valamint ingyen rak tározásban részesülnek. Bejele löseket ello- cád és mind-nemű felvilágosítással szolgál

Gyapjuárverési vállalat

Heller M. s Társa

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. sz.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMIVÉLŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNRTRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSÉGE, BUDAPEST

Megrendelhető, mint kizárólagos előírásból, a Magyar Mezőgazdálkodáséi nagy doboznak ára 4 korona. *Higany készítmények minden körülmény közt kerülendők, mert azok szarvmarhánál mérgezőek okoznak.* Dr. K—E.

Felelet. A *Yohimbin* nőnemű állatoknak czimú kérdésére.

A kérdés második részére a feleletet készsággel megadom, valjón nőnemű állatoknak adható-e a *Yohimbin*? Saját tapasztalataimat e tekintetben elmondhatom. Kedvenceimnél alkalmaztam a szert. Egy 17 hónapig nem túzoló törpe tacsokszuka három napon át a 0-1 gr. *Yohimbin* kapott s már a negyedik napon túzolás megindult és 6 napra reá bepárosított. A rendes időben a 63-ik napon 5 kölyköt vetett. A kölyköket nemrég 7 hónap korukban láttam, igen fejlettek, edzetek és jól teletek a rossz időjárás dacára, pedig horribile diéta anyjuk akaratát saját tulajdon apjával lón beparosította, tehát a vérletkezés alapján jöttek létre. Megjegyzem még, az anyaállat kissé túlgömbölyű kondícióban lón tartva a beparosítás előtt, már a közeli elhízás okozta terméketlenséggel állottam szemben. Egy másik esettel is részben már vérszámolhatok. Egy 3 évig rendszeres túzoló és minden alkalommal párosodott, de terméketlenné látszó vizslaszukának 5 napon át adtam — miután 9 hónapig már nem túzolt volt — 0-2 gramm *Yohimbin* s a 7-ik napon túzolni kezdett. 8 napra reá beparosította most a 6-ik héten erős vemhességet mutat. Hasonló, de még eklatansabb eredményeket ért el dr. Folkens Károly Clevelandban, melyekkel egy külföldi szaklapban most számol el. A mi a kutyáknak alkalmas, az valószínűleg más állatokra nézve is áll, csak az adagolás más és más. Ugy tudom, tehénnek nagyszűk szerint 3—5 drb tabletta naponként a 0-1—0-3 grammos adagokban elegendő néhány napon át. Nagy adagok beadásától óvakodjék a tenyésztő, mert ugy tudom, főleg him állatoknál erős véromlást, orrvérzést stb. idézhet elő.

Buzsi Géza Félix.

Felelet. *Miféle betegségben szenvednek tyúkjaim* czimú kérdésére.

A jelzett leírásból csak az állapítható meg, hogy parasiták által okozott bántalomról van szó, hogy kimerítő utbagaztatást adhassak, kérem kérdéséstevőt, kaparjon le a szárnyasok testéről 10—15 darab ilyen elődsit és glicerinnel odatartalmazó üvegbe tesse, küldje meg azokat, hogy pontosan meg legyen állapítható az elődsi fajja és ennek alapján a kezelési eljárás is. Semmi esetre sem fog ártani Naph-tolvasogon Pearsonnal a tyúkokat gyengén bekenni, kilőja 28 korona, Török Józsefnel Budapestben kapható. Dr. Kukuljević József.

Felelet. *Burgonya tavasszal mint tehenetartomány* czimú kérdésére.

Itt is előfordult az az eset, hogy tavasszal etettünk burgonyát tehénnek minden baj nélkül, most növekedt márhával traktármányozzuk azt fel. Ha a fagyok elmúltával a burgonya sáncokat a felesleges földtakarót megszüntetjük, akkor — ha csak szalma s 1—2 cm. vastag föld lesz rajtuk; nem fognak nagyon fejlődni a csirák s krumplijog egészséges marad, mint azt nálunk láthatni is. Ha mindezen óvintézkedés dacára is csirát ereszt a burgonya s sem időnk, sem kezi crónk nincs arra, hogy ezeket letörjük, akkor legalább a következőket tegyük meg: mielőtt a takarmány előkészítő kamrába viszük a burgonyát, dobjuk azt egy 45° szög alatt felállított sűrű

farácsra, falapáttal, midőn is nem csak a reá tapadt talajrészek részben leperognak, de a csirák nagy része is letörik s áthull a rács között, az így részben már megfeszített burgonyát beteszik a mosdóba s ott a vizeskúmban forgatják míg tökéletesen tisztá nem lesz, ez alatt ismét leválják s a dohból kiullik a csira a vízbe; innét kerül az aprítógépbe a tiszta kolompér s meg ennek rácszatánál is nem egy meg maradt csira válik el az anyanövényről. Így módon már oly kevés csira keveredik az apróra szeletelt vagy zúzott krumpliba, hogy az márigazán nem árthat a tehéneknek; mindennek dacára azonban darabonként naponta 15 kg-nál több burgonyát ne tessék adagolni tehénnek, mert eltekinve esetleges más bajoktól, minden többlet túlságosan látszólag hatna s a tej igen hig lenne. Másrészt tisztán sem ajánlom adni a burgonyát fejős jószágoknak, hanem jelzett adagra 1—1½ kg. polyvát keverni, erre a finomra tört repezvegőcsát s darát ráhinteni s 24 óráig e keveréket felülni hagyni, s aztután 2 részben feleletit, felet a reggeli, másik felet az esteli takarmányozáskor (tehát mindig előbb legyen egy nappal elkészítve e takarmány), a vöröshere szénát pedig delben tessék etetni. Azt hiszem, így módon egy a tej minősége, mint mennyisége is állandó marad s a tehének kondíciója s egészségi állapota sem fog változást szenvedni. F. Z.

HIREK.

Időjárás. Az erős hideg időjárás nem változott. Április 27-től 30-ig ismét esik. Nem lehet szántást végezni. Bura boronátlan, sőt még a tengeri tövek sincsenek a buzáról felszedve és kitakarítva. Ha pedig a tengeri tövek a buza-táblákon maradnak rossz lesz aratásuk a feltakarítás, aratógépekkel pedig ugyszólván aratni sem lehet. Buzavetéseik igen hiányosak még mindég, sőt sok táblában pusztulnak, kivált tarló vetések, ezekben futrinka és drótféreg is pusztít. Hogy az ilyen pusztuló buzák vetetlenül ne maradjanak, sok helyen csak kapával felszelve kénytelenek szántatlanul a tengerit beültetni. A buza átlagos termésére e vidéken rosz kilátás van. A mi látszik is többnyire vékony, csenevész, sovány. A repeze is igen roszul, foltosan fejlődve indult virágzásnak. Ebből sem lehet valamit várni. Sok helyt ezt is szántják már tengeri alá. A kikelt tavasziki a sok eső és hidegtől soványak. Az általános termésalkelő rosz.

Jász-nagykunszolnokmegye, május 2. N.
A Szigetközről (Móson megyéből) írják lapunknak: »A gazdasági helyzet nálunk is valóban kétségbeesítő. Itt van már április vége és az időjárás még mindig majdnem télies; a szobákat még mindig fűteni kell. Túzolófát csak magas áron lehet kapni 12—14 forinton ölet a puha fának, de ezt is alig-alig. Sokan rózsával kénytelenek túzolni, ural házaknál is.

Már majdnem három hete folytonosan esik, vagy borult az idő. Napot csak elvétve látunk. A hőmérő reggeleinktől folytonosan alig van a zéruson fölül 2—3 fokkal. Nagy nehezen megy fel a hőmérsek napközben is 40 fok R-ra. Még eddig igazi tavaszias napunk nem volt. A kecskébékák zaja nem hallható még most se. A szegény feoskék, amelyek megjötték is, valószínűleg mind elpusztultak. Máskor ilyenkor a gazdák már zöld roszszal etették a marhákat. Most még remény sincs,

hogy mikor kaszálhassunk zöldet. Pedig minden marha-eleség (lehet mondani) teljesen elfogyott, annyira, hogy a vidéken már több marha elhullott az éhség folytán. Most már muszájból kihajtják a marha-állományt a legelőre, de ott sincs mit ennie. Naponként látjuk, hogy egy hozzák elérőtlenedve haza a marhát a legelőről.

A zabos-bükköny (főeléség) még sok helyütt ki se kelt, sőt el se volt vethető azok részéről, kik ezt trágyázott földbe vetik. Arpa, zab sok helyütt még csak most kelt. Mi lesz ezekkel?

Nincs ugyan igazi árvízünk eddig, de a Duna folytonos, rohamos áradása folytán a fenékvíz igen sok kárt tesznek, minden lapos, talajviz alatt áll, elárasztva a vetéseket és még vetetlen földeket. De a mi különösen feltűnő és eddig ilyen korán példanélküli: a buza és oszi arpa vetéseken a rozsdá már is fellépett. A jó Isten tudja, hogy mi lesz ilyen?

Puski, 1907. ápr. 29.

Kereskedelmi szerződés Romániával és Szerbiával. A román kormánytól történt meg egyezés alapján a Romániával kötendő kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat május 10-én fogják megkezdeni, amely napon a román delegátusok Bécsbe érkeznek. A szerb kormány mint értesítünk, pedig diplomáciai úton felkérte a németbirodalmi kormányt, hogy intervenciót igy az osztrák, mint magyar kormánytól a vámháború beszüntetése végett. Ha ezt nem éri el, legalább Németország biztosítsa a két kormánytól a szerb marha árameneti forgalmát. De ebből mi mitsem kérünk!

A Barsmezei Gazdasági Egyesület április 28-án Léván közgyűlést tartott. Jelen voltak Dombay Vilmos elnök, Ordódy Lajos alelnök, Levatic László titkár, Bodrogközy Zoltán, Czambel Árpád, Dobay Károly, Faragó Samu, Lutz Károly, Leidenroth Tivadar, Motesiczky László, Ordódy Endre, Razgha Ernő, Símek Armin, Schlesinger S., Szentiványi Egon és mintegy 30 kisgazda. A közgyűlés megnyitása után Levatic László titkár előterjesztte az egylet 1906. évi működéséről szóló jelentést. Az egylet a múlt évben is megtartotta szarvasmarha díjazásait. A földművelési miniszter 1200, Barsörmege 600 koronát, Vépy—Vogroncs Ódón nagybirtokos pedig 200 koronát adományozott e célra. Nagykálnán bikavásárt tartott, melyen 26 db engedélyezett bika kelt el. A kisgazdáknak Bodrogközy Zoltán tartott előadásokat. Hazipar tanfolyamok tartattak Új-Bányán és Garam-Szt.-Kereszten. Vetőmagvak osztattak ki a kisgazdáknak között. 27 fogvasztási szövetezet, 2 hitelszövetkezet és 7 gazdákör létesült. Egy magtár szövetezet alakult Nagy-Szeccsén. A barsmezei gazdák első gőzeke-szövetkezte, mely immár 3 éves, az egylet kezdeményezésére indult meg. Léván egy gép-és gazdasági-csizkék áruraktárt állított föl a Lévai takerék-és hitelintézet útján. A gazdasági érdekképviselet szervezése a megyei rendszer alapján tervet dolgozott ki. A mezőgazdaság és mezőrendőrség szülő törvényét átrévítelte. A megyei vizinális vasuthálózatot kidolgozta. Közreműködött az érsekújvári sörpára vásár rendezésében. A tagok száma: alapító 129, rendes tag 113, rendkívüli 173, összesen 415. Összes vagyona 59,370 K 98 fillér.

A közgyűlés a jelentést helyeslőleg vette tudomásul, és a számadásokrát a felmentvényt a titkárnak elgázta.

Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy a szarvasmarha díjazásokat ez év május és ju-

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

Linhart György tanár ur a m. kir. növényélet és kertani állomás vezetője írja:

Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó hírnévre örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyenletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal repánövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitatlan tény, a melyet letagadni nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált répákból származó impregnált répamagot vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált** magból nyert répák **sokkal tovább és jobban tartják** magukat, mint a nem impregnált magból.

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkeserkedése.

KERPELY KÁLMÁN gazdasági akadémiai tanár ur szava:

»Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kell ki a földből, mint a nem impregnált mag.»

Központi Vásárcsarnokba vidékről érkező élelmiszerek heti árajtélése.

(Gutwillig Ármin Budapest, Központi Vásárcsarnoki Élelmiszerbizottság jelentése.)

Budapest, 1907. május 2.

Husfélék: Vidékről érkezett marhahús I. eleje 60—70 K, I-a hátulja 110—130 K, I-b borjúhús eleje 1—K, I-a hátulja 110—130 K, borjúhús bőrből súlyosonák nélkül 108—114 K, sertésbús szalonnával nélkül 116—140 K, sertésbús szalonnával 116—132 K, füstöltbús 120—160 K, szopós malac — K, sült 120—140 K, birkahús 60—80 K, mm-ként.

Vadfélék: vadsertés 70—100 K, őz 160—180 K, Bányókori korona páronként. Szarvas — K dárnavd — K kg-ként egészben. Nyul darabonként — K sült — K fogoly — K fázán — K, szalonka 6—K páronként.

Baromfi öreg tyúk 2.60—2.90 K, fiatal sütni való csirke 3.40—4.00 K, fiatalabb rántani való csirke — K páronként.

Vágott baromfi: I. lud 1.20—1.30 K, II. 1.10—1.20 K, kacska 1.30 — K, pulyka 1.20—1.30 K kgként.

Tóds: Bácskai 68 K, egyébb magyar 67—K, erdélyi 66 K lánávként 1440 drb.

Tejtermékek: Szövetkezeti tea vaj I. 2.30—2.45 K, II. 1.90—2.10 K, főzővaj 1.70—1.80 K, turó 24—30 fillér kgként.

Burgonya: rózska 3.70—4 K, sárga 5—5.50 K fehérr 3—3.20 mm.-ként. Spárga 1.60—2.42 lgronként.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A vetőmagvak kereslete e fölözt héten is igen ólénk volt, leginkább pedig a bosszu tél és a jelenlegi vetések oly nagyon kedvező időjárás következtében sokkal erősebb is volt, mint a megelőző években ezen időtáiban. Nagyobb kelendőség volt tapasztalható a luczerna és takarmánypapagmagnak, valamint a cukorkoroknak is. Vöröslóherét most már csak az egészen északi tájakra rendelnek s e

rendeléseknek kifogástalan minőségű áruval lehet még éleget lenni. Luczernának a mint már fennebb is említve van, még elég jól fogvott, de a valóban elsőrendű minőségű áru nem sokára teljesen hiányozni fog. A sokféle beállított áradások következtében nagy mennyiségű muharmag adható el. Az ebbeli készletek az edzőszerint mindentűl oly nagyok, hogy minden rendelésnek haladék nélkül meg lehet felelni. Balucszimagnak jó kereslete volt, ajánlatok azonban hiányoztak.

Jegyzések nyers áruírti 100 kilónként Budapestesen:	
Vöröslóheré, elsőrendű	150—155
Vöröslóheré, esőverte áru	140—145
Luczerna, elsőrendű, világos minőségű	130—140
Luczerna, esőverte, barnaszemű	110—120
Muharmag	16—17
Bukkony	14—15

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utánnyomási jog tartatva.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos

I Utólrhetetlen teliesítésben és könnyű járásban!



Uj gabona-aratógép „Handy“

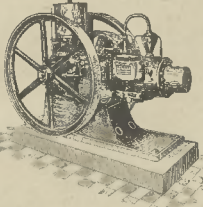
Szénaforgatók — Lögereblyék
Uj fűkaszázó „Darling“
UMRATH és Tsa BUDAPEST, V. KER., Váci-körút 60. szám.

Gőzesőpókókezelek 12 HP-ig. — 1001 mozonyok 100 HP-ig.

A világ legjobb és legolcsóbb üzemgépe az „ECLIPSE” nyersolaj-motor.

Az egyetlen gép, amely tökéletesen zavartalan üzemben marad, a világ minden részén több mint 200 üzem. ECLIPSE” nyersolaj-motorral, amelyek közül néhányat rendeltetést beállítva, szén- és kőolajon is lehet üzemeltetni.

- 50 HP. ma.üzem.
- Egyesült Magyarhoni üveggyárak r.-b., Budapest, 40 HP. gyári üzem.
- Gál és Tyrnauer urak, Budapest, 40 HP. Kőolaj-telep.
- Fuss Károly ur, Török-Koppány, 40 HP. malom.
- Kanócz János ur, Hegyi, 25 HP. malom.
- Hemes és Bangert urak, Temes-Hidegkút, 25 HP. malom.
- Karner Edó ur, Temesvár, 1 darab 25 HP., 2 darab 14 HP.
- Geiger György ur, Mácsoos, 30 HP. malom.
- Sáler György ur, Gyónagy, 30 HP. fűkaszázó.
- Hirsch és Frank győzők r.-b., Budapest, 9 HP. asztalos-műhely.
- Peto Márton ur, Mezőkövesd, 8 HP. lokomobil cséplője.
- Alexy Sándor ur, Poprád, 8 HP. lokomobil cséplője.
- Gróf Vimes Vince ur, uradalma, Pusztá-Tomsai, 8 HP. malom stb.
- Schätz József ur, Budapest, 8 HP. pinokkezelés.
- Szokó Mihály és Társai urak, Nagy-Püzd, 8 HP. cséplős.
- Bodenloz Jozsef ur, Mezőcsanak, 6 HP. vasgyűrtúr.
- Orvódi László ur, Turkeve, 6 HP. asztalosáruvagy.
- Brady Albert ur, Erád, 5 HP. lokomobil, cséplős, villamrifüggetlensége stb.
- Herceg Schwarzenberg uradalmaiban több motor.
- Herceg Lichtenstein főshonéri uradalma, lokomobil, cséplője és egyéb gazdasági munkára. — Stb. stb. stb.



Szivógázmotorok, benzínmotorok, villamos motorok és legelőgránau

Kizárólagon **SUGÁR LAJOS** Budapest, V. kerület, Lipót-vezerkörtől. Ajánlatok és felvilágosítások készséggel adnak. — Meghatalmított ügyvivők alkalmaztatnak

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt
ZSAK PONYVA

mag-gabona-burgonya-faszén-gyapju. kazal-repezs-behorodási-rostani-j-waggon.



TAKARMÁNYRÉPAMAGOK UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE. WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVALASZTÁS ALAPJÁN, NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELES SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA és TARS BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.

A birkanyrás idényéhez!

A STEWART-féle amerikai gyorsnyirógépek minden eddigi rendszert felülmulnak. **Legcsekélyebb beszerzési árak.**

Kérje a 258/2 számú illusztrált árjegyzéket:
Krása Rezső-től, Wien, VII., Kirchengasse 37.

Tenyészbika-eladás.

Kiválóan csontos, neves és jötejlődésű Bonyhád-Simmenthali keresztészből eredő 1½-2 éves tenyészbikák eladóak. Fedeztetés kipróbálva.

Az intézőség Pta-Forna, posta Csákvár.

Szólókötőző fonal kg.-ja 40 fillér, csomagoló vászon kg.-ja 70 fillér, kötelek, zsák-zsinegek, löpökroczok „HUNGARIA” ketős kézi kővetőtelek favegél.

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utca 10.

Sürgőnyezim: **HAGELA BUDAPEST.** Vidéki telelon: 35—92.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZÉNY-TÁRSASÁG Budapest, Külső Váci-ut 80. sz. (Révész-utca sarkán)

A nagy lit. állományvassal gépgyárak gépeinek eladása. X. Birtónomú gazdasági gépek és eszközök. Használt és javított lokomobilok és gőz-ésőpókókepek.

Saját Gyártmányú tolókerekes rendszerű vetőgépek.

Érdeklődőknek felvilágosítás díjtalanul.



BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK



HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/15

ajánlom mint **eredélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb **bervásárlásokat** eszközölhetem **jármos és beállítási való ökrökben**, ugyisint **1-2 éves ökrötökben** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzeim vannak. Kiterjedt ismerettségemmel fogva úgy vásárolkra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

Horganyzott vassodronyó készüli, (nem kell befesteni):
Körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,
Készletben: 1, 1 1/2 és 2 méter magasságban, valamennyi dróterőségben.
Sodronyerősség: 12 14 16 18 2— 22 25 28 mm.
Ár □-méterenkint: **40 50 60 70 80 94 112 132** fillér.

Körülbelül 3x5 centiméter (buzsukák) lyukbősséggel:
Készletben: csak 1 méter magasságban.
Sodronyerősség: 12 14 18 18 2— 22 25 28 mm.
Ár □-méterenkint: **58 78 88 98 108 128 148 168** fillér.
Csomagolásért, feladásért és kezelési költségekért számolunk □-méterenkint 1 fillér, de egy küldeménynél legkevesebb 50 fillér.

Ölészősség: A fonalat elegnődtől kezdve, még apró baromfi áthalatát is megátolják; fel 5 és 6 méter méterig átró, az, tehát az állatoknak megérkezik. A fonat csavart szálal — mint vékony sodronyútelek — a kerítés hosszirányában futnak, miként nagy az ellenálló képesség; a kerítésalak pedig hullámokat, a szálak összenyomása és szétválása miatt, az 1 m. és 1 1/2 m. magasság közepén való átvágása révén.

Künnyi kerítés: Készül megállásra, egyszerűen a fűvelkesz megfogásával, vagy a fonalat bármilyen irányban, az állatoknak megérkezik. Ez által a fonat bármilyen irányban, az állatoknak megérkezik. Ez által a fonat bármilyen irányban, az állatoknak megérkezik.

Számos elismeréssel ill. rendelkezőre.
Továbbá gyárt és szállít: **horganyzott gép- és fonalat sodronyfonatokat**; **olajos és erős kivitelű kapukat és ajtókat**, valamint **nyaraló- és lakóházkerítéseket** erős sodronyfonat és kovácsolt vasból, földi- és kőkeresztelést, **kosarakat**, **szüretelési rostélyokat**, **ökrös- és kosarakat**, **szikrapogácsát**, **szüretelőgépeket** és **gabonaszótályozó-hengereket** stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

HONI IPARI!
Szabadalmazott
LOSONCI DRILL
Toldkerekes sorvetőgép, munkaközben beállítható, alul és felül vető-szerkezettel, szabadalmazott magmegboronálóval.
ELSŐ LOSONCI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR
BASCH és TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgépgyár.
A kolozsvári erdőlyezési országos A nagyváradi mezőgazdasági kiállításmegőzadásán kiállításon I. díjjal, tőson elismerő oklevél újításokért I. aranyéremmel kitüntetve.

MAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.
Alapítva 1847.
Brausweller János
Szegeден
ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Gazdaközönség figyelmébe
ajánlom mint **eredélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb **bervásárlásokat** eszközölhetem **jármos és beállítási való ökrökben**, ugyisint **1-2 éves ökrötökben** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzeim vannak. Kiterjedt ismerettségemmel fogva úgy vásárolkra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.
Kiváló tisztelettel
Sürgöny- és levelczim: Vermes Sipót, Kolozsvár.

DEHNE FR. gőzekegyára HALBERSTADTBAN.
Gőzekemondonyai **hőzapólló** fontos újításokkal vannak ellátva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek. — **Vezérképviselő: Timár Ede**
Bpest, Lipót-körut 28.

ELSŐ MAGYAR GYAPJUMOSÓ ÉS BIZOMÁNYI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
— BUDAPEST, V. KER., KÁRPÁT-UTCZA 9. SZÁM. —
A gyapjunyírás közeledtével a t. cz.
juhtenyészto gazdak és gyapjukereskedők figyelmét gyapjumosógyárunkra
irányítjuk, és annak igénybevételeit mint a hazai gyapju **LEGELŐNYÖSEBB** értékesítési módját ajánljuk.
KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.
Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.
A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk, elvállalja mindennemű zsíros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legmértékeltetb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Kartelen kívüli műtrágyák

azonnali és őszi szállításra, **répaszelet, korpa és összes erőtakarmányok** legolcsóbb napi-árban szerezhetők be a **Mezőgazdasági Áruhitelbank Részv.-társ.-nál** **Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.** **Bankosztály.** Előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak **személyi hitelű kölcsönöket** közös nélkül.

Stumpf Károly kocsigyártása.



Ajánlja újsan felszerelt rakatárat minden jellegű kősz kocsiból, aranylag jutányos árakon. A gyártmány jó minősége és szilárdságáért kezesedik a cég régi jó hírneve. Gyártalep és kocsikátrár: **Budapest, IX., Soroksári-út sarok és Vágóhid-utca 2.**

Kizárólag fajtiszta őszi szedésű, tehát fagymentes, továbbá jégverés-mentes anyagot ajánlok vételre!!! **Készlet már csak gyökeres 200.000.** **Árjegyzék bárkinek kívánatra küldetik bérmentve!** **Sima készlet 1/2 millió.**

Kivonat MICHL ISTVÁN tata-tóvárosi immunis mintaszőlőtelepe árjegyzékéből:

A szőlőfaj neve		Gyökeres száza őszi ezre őszi ezre	Sima száza ezre ezre	A szőlőfaj neve		Gyökeres száza ezre ezre	Sima száza ezre ezre	A szőlőfaj neve		Gyökeres száza ezre ezre	Sima száza ezre ezre
BORFAJ:											
Budai Zöld	fehér			Oportó	fekete	70	5.	Augustana	fehér		2 50
Burgundi	fehér			Othello				Calabria			2. 15.
Erdélyi (fehér bakar)		80	5.	Vegyes borfaj		140	12.	Ósiba gyöngye 10 db sz 2 50 frt			15. 100.
Erdélyi leányka				CSEMEGEFÁJ:				Ósiba szőlő 10 db sz 2 50 frt			2. 15.
Ezerjő		50	4 50	Chass. blanc, croquant fehér				Ezredéves emlék	fehér		8. 20.
Fehér Bogdányi dinka		80.	6 50	cornelle blanc		1 20	8.	Ferdinand Lesseps			2. 15.
Furmint		80	4 50	Fontainebleau		1 20	8.	Genauí grás			1 50 10.
Hárslevelű val. Hegyaljai		80	5.	musc. Gama Drome		1 50	10.	Keoskeoses			1 50 8.
Járdovány		80	6 50	musc. d'St. Flacra				Kosuth Lajos			3. 20.
Juhfárok				de Nantes				Madelaine angvine			1. 6 50
Mézes	fehér	1 60	14.	Nepoleon		2.	12.	royal			
Mustos Kadarika		80	4 50	Vibert		1 50	10.	Malaga			3 50 20.
Olasz rizling		50	3 50	Fontain rouse v. piros		1 80	12.	Melnét (homok király)			2. 15.
Ortliebi sárga				rouge s.		1 20	8.	Passatiuti			1 20 8.
Rajnai Rizling		70	6.	Imperial rouge		1 50	10.	Preocce de Malingre			
Rakk		50	5.	Negropont.		1 50	10.	Szemendriai			1 80 10.
Sárfőhér				Roussard vil.		1 80	12.	Ezredéves szőlő vil. piros			1 80 10.
Sauvignon		70	5.	tokay angvine v. piros		1 80	12.	Keoskeoses söt.			
Semillon				rouge croquant s.				Malaga rosea vil.			
Szerémi zöld		80	4 50	Muscát Alexander söt. fehér				Malakoff Ussum söt.			3. 20.
Szlankamenka				Caminada		2 50	20.	Rosa minna di Vacca			1 80 12.
Zöld Sylváni		80	5.	candia		2 50	20.	Dodrelábi	fekete		1 20 8.
Bogdányi dinka	piros			croquant		1 80	12.	Izabella			
Kovádnka				dr. Rob. Hogg				Malaga kók			
Szlankamenka	piros			Bscholata sup.		4.		Ótrásem			1 20 8.
Veltelmi		80	5.	Lahnas Perfect.		5.		Olivette nouve			1 80 12.
Vörös dinka				Lunel		1.	6.	Trollingi			1 50 10.
Alicant bouschet	fekete			Ottonei		1 80	12.	Vegyes csemegé exquisit fajok			5. 35.
Aramon				Pansé		2 50	20.	" kiváló jó			3. 20.
Carbenet		80	4.	di Corall vil. piros		1 50	10.	Rip. portalis I. oszt.			1. 6.
Kadarika nemes				Roussard rouge söt. piros		1 80	12.	Hanzburg	fekete		20.
Merlot		80	4.	Hanzburg	fekete	2.	15.	Madersfield c.			1 60 12.
Nagy Burgundi		70	4 50	Madersfield c.		1 80	12.	Rupestris monticola I. oszt.			

MEGJEGYZÉS. Mindazon kérdeményeket, melyek a 60.900. sz. miniszteri rendeletnek meg nem felelnek, kötelem magam legott saját költségemre visszahozni s a megrendelő által fizetett összeget megteríteni. Pénzügyi csomagolás nélkül érteendő, melyért csupán saját kiadásaim számítom fel. A veszők fajlistázták, szokványosságúkat, peronospora, oidium és jégverésmentesek, őszi szedésűek. Magrendeléshez 1/2, előlegez kerek. - Telenom: Bécsben, Budapestben, Prágában, Szegeden, Párisban, Pozsonyban, Ostendében elsőrendű érmet és Ostendében még királyi kitüntetést „koronás arany érdemkeresztet” nyert. - Több ezer elismerőlevél tanuskodik, többek közt állami, főhercegi s temérdek uradalmi telepekről is - a pontosos lelkiismeretes kiszolgálásárol.

HIRDETÉMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorszájték (XX. sorsjáték) I. osztályára szelő sorsjegyeket felülvizsgáltak, azok a főarúsitóknak árusítás végett kiadattak. - A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következők:

A Magy. Kir. Szab. Osztályorszájték Sorsolási terve.
Huszdik Sorsjáték. 125,000 sorsjegy, 62,500 nyerevény.

Első osztály		Második osztály		Harmadik osztály		Negyedik osztály		Ötödik osztály		Hatodik osztály	
Betét 12 korona		Betét 20 korona		Betét 32 korona		Betét 40 korona		Betét 32 korona		Betét 24 korona	
Húzás: 1907. május 23. és 25.		Húzás: 1907. jun. 18., 19. és 20.		Húzás: 1907. jul. 16., 17. és 18.		Húzás: 1907. aug. 13., 14. és 16.		Húzás: 1907. szept. 4., 5. és 6.		Húzás: 1907. szept. 23-101 okt. 24-ig.	
Nyerevény	Korona	Nyerevény	Korona	Nyerevény	Korona	Nyerevény	Korona	Nyerevény	Korona	Legnagyobb nyerevény szerencsés esetben 1.000,000	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Egy millió korona.	
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 á	40000	1 á	40000	1 jutal. 600000 600000	
1 á	15000	1 á	20000	1 á	25000	1 á	25000	1 á	25000	1 kor. 400000 400000	
1 á	10000	1 á	15000	1 á	20000	1 á	20000	1 á	20000	1 nyer. 200000 200000	
1 á	5000	1 á	10000	1 á	15000	1 á	15000	1 á	15000	1 ny. 100000 100000	
4 á 2000	8000	4 á 3000	12000	4 á 10000	40000	4 á 10000	40000	4 á 10000	40000	1 á 90000 90000	
6 á 1000	6000	6 á 2000	12000	6 á 3000	18000	6 á 3000	18000	6 á 3000	18000	1 á 80000 80000	
10 á 500	5000	10 á 1000	10000	10 á 2000	20000	10 á 2000	20000	10 á 2000	20000	1 á 70000 70000	
35 á 300	10500	20 á 500	10000	15 á 1000	15000	15 á 1000	15000	15 á 1000	15000	1 á 60000 60000	
115 á 100	11500	135 á 300	39000	135 á 500	67500	135 á 500	67500	135 á 500	67500	1 á 50000 50000	
3825 á 40	153000	4825 á 80	386000	5325 á 130	692250	5325 á 170	905250	4825 á 200	965000	1 á 40000 40000	
4000 nyer. K 304000		5000 nyer. K 809000		5500 nyer. K 1022750		5500 nyer. K 1.255,750		5000 nyer. K 1.325,500		1 á 30000 60000	

Az I. osztály húzása 1907. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közegező jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási terebenn. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztályorszájték valamennyi árusítóinál kaphatók.
 Budapest, 1907. évi április hó 28-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályorszájték Igazgatósága.
 Lnkács. Hazay.

A nyolc ezer 550 nyerevény közt az első nyertés 1.000.000 forint értékű jutalmat nyert.

37,000 nyer. és jutal. K 11.940,000

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutátrugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, n. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vízmentes ponyvákát gépekre és kazlakra, nyers székér- és repceponyvákát, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kévekötő-aratógépek

Marokrakó-aratógépek

Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen időnyre **SACK RUDOLF** olismert kiittű **aczélekeit, kapáló- és töltető-ekéit** és más egyéb legelőkele-
sebb talajmivelő eszközeit és gépeit.

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

**PROPPER SAMU**

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

Élőkerítés.**Gledischia élősövény.**

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű nagy töviseivel ember és bármely állatnak ellentáll, kitart 70-80 évig, nevelhető olyan sűrűn, hogy apró csirke, malac s. i. b. sem mehet át, ez a legalkalmasabb áthatlan örökös kerítés. Ezer darab ára 12 korona, ötven méter kerítéshez elég. A csemeték jogos pénzbenes tételtök és így egész május végéig sikertől illothetők. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítás minden rendeléshez adatik. A kinek élőkerítés nem felel meg, szállíthatok **sodronyszövetet** 100, 150 és 200 centiméter széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb díszé, egy gyűntemény 8 fajból 20 tő. Egy-egy 2-300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

táblás ültetések és hiányok pótlására 60 legkiválóbb bor- és csemegé-faj, szigoruan válogatott, tökéletes forradású és fajtisza, dús gyökerei példányok.

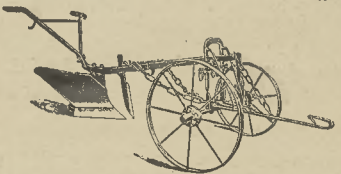
DELAWARE

Ehhez nem kell semmi tudomány, azért is elenésége sok tudományos szőlő-ültető. Sima vessző, minden szál megfakad, oltani, permetezni nem kell. De csak az a legnemesebb fajja, melyből 6n 18 év alatt 40 holdat ültettem. 20-35 hektárt terem holdanként, bora édes, erős. Bővebb leírását természetnek rajzával és mindenről **képes árjegyzéket** tanulságos tartalommal s mindenhez teljes tájékoztatóval **ingyen és bérmentve.** — Czim:

Nagy Gábor szőlőnagy-
birtokos **Nagykágya.**

ACZÉL EKÉK

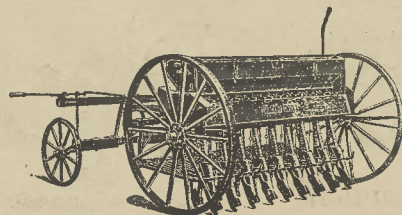
Ajánlom a legjobban bevált szerkezettű, teljesen aczélanyagból pánczél aczélkormányokkal tégelyaczélból készült ekefejjel **EGYES EGYETEMES ÉS TÖBBVASÚ EKÉIMET**, valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond****BUDAPEST, VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.**

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdátársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

**MELICHÁR FERENCZ** kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.**Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.**

Gőzmívelés.

== Nagyobb területek szántását gőzekével ==
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantli címünkhöz forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzsántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.



ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
Budapest, VIII.
Bévkocsis-utca 12.
Telefon: 97. 05.



Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági gépgyár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cséplőgépeket

ugy gőzmozgonyhoz, mint benzinlokomobilokhoz,

szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtekintélyesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árjajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Figyeljünk e védjegyre és óvakodjunk utánzatoktól.

HOMOK KINCSET REJT!

Jutalmazó mellekipar gazdák számára!
Kézi Üzem! Kís befektetési tőke!

Homoktéglagyártó-gépek,

ugyszintén mindenféle eszközöket és festékeket,
czement-födélcserepek, czement-padlólapok, czementcsövek, itató-vályuk, stb.

gyártásához szállít a
LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gasparly & Co.

Markranstädt bei Leipzig. Különlegességi gépgyár.

A mi gépeink és eszközeink övek óta vannak használatban saját czement-áru-gyárunkban és rationalis munkákban bármikor megtekinthetők vásárlás kényeszer nélkül.

Levelezés minden nyelven.

A homok megvizsgálása, próbasajtolás és minták ingyen.

Kívánatra ingyen küldjük a 84-ik számú árjegyzéket.

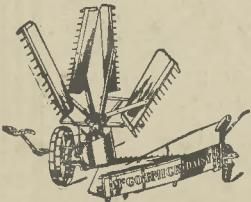


Egyetememes kéve-gyorskötők

legolcsóbb árban azonnal szállítanak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárúkrában.

HELLE O. műszaki kötélverő-áru-gyár **POZSONY.**



„Daisy” marokrakó aratógép.

Specziálítások:

Kévekötoratógépek
Marokrakóaratógép
Fűkaszálogépek
Aczél-szénagyűjtőgépek
Széna-forgatógép

Benzinmótorok

takarmánykamra számára és cséplőgép-hajtásra.



Mc. Cormick tárcsásborona.

Mc CORMICK

Harvesting Machine Company csikágói aratógépgyár.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

KNECHT I. E. igazgató.



Mc. Cormick kéveköti-aratógépe.

„Mc. Cormick” a világ legnagyobb és legrégebbi gépgyára.
„Mc. Cormick” a jelenkor legjobb és legmegbízhatóbb aratógépel.
„Mc. Cormick” 1907. évi modelljein ismét lényeges javítások vannak.
„Mc. Cormick” aratógépei európai viszonyoknak megfelelően
tényleg külön készülnek.

Budapesten állandó gépkiallítás!!

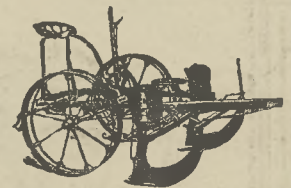


„Now 4” fűkaszálogép.

Specziálítások:

„Senior” tengeri ültetőgép
(autom. négyzebe ültet.)
Tengeri-kéveköti-aratógép
„Ohio” tengeriszár-tépgép
(egyszermind szeveskavágó.)
Tengeri-morzsológép (erőhajtásra.)

Tárcsásborona
(tarlóbantásra és lazításra.)
Aczél-lókapa (tengeri, burgonya, takarmányrépa stb. számára)
Rugófogás boronák



„Senior” tengeriültetőgép.